

TÜRKİYE

- **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Türkiye ekonomisinin üç yıllık yol haritasını oluşturan 2027-2029 döneminin Orta Vadeli Programı'nı (OVP) açıkladı.** Programda; **2026 yılına ilişkin büyüme tahmini %3,8'den %3,3'e düşürülürken** yıl sonu enflasyon tahmini %16'dan %28,4'e yükseltildi. Programa göre **ekonominin 2027'de %4,2, 2028'de %4,6 ve 2029'da %5 büyümesi, enflasyonun ise sırasıyla %21, %13,5 ve %9'a gerilemesi bekleniyor.**

Cari açığın 2026'da 47,5 milyar USD seviyesinde kaydedilmesinin ardından 2027'de 38,5 milyar USD'ye, 2028'de 37 milyar USD'ye ve 2029'da 35,5 milyar USD'ye gerilemesi hedefleniyor. İşsizlik oranının 2026 sonunda %8,1 seviyesinde kaydedilmesi, 2027'de %8'e, 2028'de %7,8'e ve 2029'da %7,6'ya gerilemesi öngörülürken, önceki OVP'de 2026 için %1,3 olarak öngörülen cari açığın milli gelire oranı, enerji maliyetlerindeki artış ve dış talepteki zayıflamanın etkisiyle %2,6'ya yükseltildi.

Ayrıca, **"Ekonomik Güvenlik ve Dayanıklılık" başlığı altında Türkiye'nin enerji, kritik mineraller, sanayi, tarım ve sosyal alanlarda arz güvenliğini güçlendirmeye yönelik yeni adımlar** öngörüldü. Kritik ve stratejik mineraller için özel bir yasal düzenleme hazırlanması, enerji arama ve depolama kapasitesinin artırılması, yenilenebilir ve nükleer enerji yatırımlarının sürdürülmesi planlanırken; imalat sanayii, enerji, tarım, sağlık ve ulaşımda teknoloji geliştirme ve yerli üretimi destekleyecek sektörel eylem planları hazırlanacak. Ayrıca organize tarım bölgeleri ve lojistik zincirlerin güçlendirilmesi ile dar gelirli, engelliler ve yeni evlenecek gençlere yönelik sosyal destek ve konut uygulamalarının genişletilmesi hedefleniyor.

- **Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Türkiye ekonomisinin büyümeyi sürdürdüğünü belirterek, kişi başına milli gelirin yıl sonunda 20 bin 500 dolara yükseleceğini açıkladı.** Bolat, **mal ihracatında 282 milyar dolarlık hedefin, hizmet ihracatıyla birlikte toplamda 410 milyar doların aşılacağını** söyledi.
- **TÜİK verilerine göre sanayi üretimi Temmuz 2026'da bir önceki aya göre %1, geçen yılın aynı ayına göre ise %0,3 gerileyerek yıllık bazda üçüncü ay üst üste düşüş kaydetti.** Aylık bazda imalat sanayi üretimi %0,8, madencilik ve taş ocaklığı ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ise %2,2 azaldı. Yıllık bazda imalat sanayi %0,3 ile sınırlı artış gösterirken, madencilik ve taş ocaklığında %3,8, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektöründe %5,6'lık düşüş yaşandı.
- Merkez Bankası, politika faizi olan **bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının %37'de sabit tutulmasına** karar verdi.
- 5 Eylül 2026 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanan 11723 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla, İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Karar'da değişiklik yapılarak, **Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na Türk Eximbank'a ve diğer bankalara açılan senet reeskont kredileri vergi, resim ve harç istisnası kapsamına alınmıştır.**
- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 07.09.2026 tarihinde yayımlanan duyuruyla, 595 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 538 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde değişiklikler yapıldı. Yapılan düzenlemelerle, **elektronik ortamda yayımlanan satış ve kiralama ilanlarına ilişkin Gelir İdaresi Başkanlığına yapılacak bildirim yükümlülüğünün kapsamı genişletilmiş; sosyal ağ sağlayıcıları, yer sağlayıcılar ve diğer aracı hizmet sağlayıcılarına yeni bildirim yükümlülükleri** getirildi.

- 5 Eylül 2026 tarihli ve 33361 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 11734 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı’nın eki Karar (“Yeni Karar”) ile, **(bazı) tam ve dar mükellef kurumsal yatırımcıların para piyasası fonları ile unvanında “para piyasası” ibaresi bulunan serbest fonların katılma paylarından elde ettikleri kazançlara uygulanan stopaj oranı %0’dan %10’a yükseltildi.**

DÜNYA

- Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI) tarafından yayınlanan verilere göre; **küresel askeri harcamalar 2025 yılında 2,9 trilyon \$’a ulaşarak art arda 11. yıl büyümesini sürdürdü ve reel olarak yıllık %2,9 arttı** (2024’te yıllık artış: %9,7). Küresel askeri harcamaların GSYİH’ye oranı %2,5’e yükselerek 2009’dan bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. En çok askeri harcama yapan üç ülke olan ABD, Çin ve Rusya, toplam 1,5 trilyon \$ harcayarak küresel toplamın %51’ini oluşturdu.
- OECD’nin 7 Eylül’de yayımladığı “*How preferential trade agreements address market distortions from state enterprises (Tercihli ticaret anlaşmaları, devlet teşebbüslerinden kaynaklanan piyasa bozulmalarını nasıl ele alıyor)*” adlı çalışmasında, devlet işletmelerinin özellikle imalat sanayi ve küresel tedarik zincirlerinde artan ağırlığının rekabet ve ticaret üzerinde yarattığı bozulmalar ele alınıyor. Rapora göre devlet işletmeleri yalnızca çelik, alüminyum ve gemi inşa gibi geleneksel sektörlerde değil, otomotiv, rüzgâr türbinleri ve telekomünikasyon ekipmanlarında da giderek daha etkin hale geliyor; ayrıca özel rakiplerine kıyasla daha fazla sübvansiyon ve piyasa koşullarının altında finansman gibi avantajlardan yararlanabiliyor. DTÖ kurallarının bu tür devlet işletmelerine özgü piyasa bozucu uygulamaları bütünüyle kapsayamaması nedeniyle ülkeler, tercihli ticaret anlaşmalarına (PTA) devlet işletmelerine yönelik ticari esaslara göre hareket etme, ayrımcılık yapmama, sübvansiyonları sınırlandırma ve şeffaflık hükümleri ekliyor. Aralık 2025 itibarıyla **yürürlükteki 386 anlaşmanın yalnızca 95’inde (%24) devlet işletmelerine ilişkin hükümler bulunuyor ve özellikle Çin ile Körfez ülkelerinin yaptığı anlaşmalarda bu tür özel disiplinler bulunmaması önemli bir boşluk oluşturuyor.** ([Çalışma için tıklayınız.](#))
- Dünya Ticaret Örgütü’nün (DTÖ) 9 Eylül’de yayımladığı yeni **Goods Trade Barometer**, Haziran ayındaki 101,7’den **102,0** seviyesine yükseldi. DTÖ, jeopolitik ve ticaret politikası belirsizliklerine rağmen 2026 ortasında küresel mal ticaretindeki momentumun güçlenmeye devam ettiğini belirtiyor. ([Goods Trade Barometer için tıklayınız.](#))
- DTÖ’nün 15 Eylül 2026’da yayımlamayı planladığı **Dünya Ticaret Raporu 2026’dan önce 9 Eylül’de yayımlanan 2026 Yıllık Raporuna göre dünya ticareti 2025 yılında beklenenden daha hızlı büyüdü;** dünya mal ticareti hacmi (2024’teki %2,7’lik orana kıyasla) %6 oranında artarken, ticari hizmetler ticareti yüzde 5,3 oranında büyüme kaydetti. ([Raporun tamamı için tıklayınız.](#))

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- Avrupa Birliği (AB), **Grönland’da dijital bağlantı, temiz enerji ve kritik ham madde alanlarını desteklemek üzere 200 milyon Avroluk yatırım paketi** hazırladı.
- Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), **Avro Bölgesi ekonomisinin 2026 yılının ikinci çeyreğinde çeyreklik bazda %0,6, yıllık bazda ise %1,2 büyüdüğünü açıkladı.** Böylece ikinci çeyrek için daha önce sırasıyla %0,4 ve %1,0 olarak açıklanan büyüme tahminleri yukarı yönlü revize edilmiş oldu. Eurostat verilerine göre ikinci çeyrekte hanehalkı tüketimi çeyreklik bazda %0,4 büyürken, kamu tüketimi %0,2, ithalat %1,5, ihracat ise %3,4 büyüdü. Aynı dönemde sabit sermaye yatırımları %0,1 geriledi. İkinci çeyrekte net ihracat büyümeye 0,9 puanla en yüksek katkıyı sağlarken, hanehalkı tüketiminin katkısı 0,2 puan oldu, stok değişimleri ise büyümeyi 0,5 puan aşağı çekti.

ALMANYA

- Almanya’da **sanayi üretimi temmuzda aylık bazda %1,1, yıllık bazda %1,6 gerileyerek %0,1’lik artış beklentisinin altında kaldı**. Düşüşte, yaz tatili kaynaklı üretim duruşlarının da etkisiyle **otomotiv sektöründeki %9,2’lik daralma belirleyici olurken**, Ren Nehri’ndeki düşük su seviyelerinin yol açtığı lojistik sorunlar da üretimi baskıladı. Enerji üretimi rüzgâr ve güneş kaynaklı üretimin desteğiyle %4,7, inşaat üretimi ise %0,9 arttı. Mayıs-temmuz döneminde sanayi üretimi önceki üç aya göre %0,4 yükselse de yüksek enerji fiyatları, küresel ticaret gerilimleri ve tedarik zinciri sorunları nedeniyle Almanya sanayisindeki toparlanmanın kırılganlığını koruduğu değerlendiriliyor.
- **Almanya merkezli uzay girişimi Isar Aerospace, geliştirdiği Spectrum roketini Norveç’ten yörüngeye göndererek kıta Avrupası’ndan bu başarıya imza atan ilk ticari şirket oldu**. İnsansız Spectrum roketi, Andøya Uzay Üssü’nden fırlatılarak beş küçük uydu ve uçuş sırasında gerçekleştirilecek bir teknoloji deneyini uzaya taşıdı. Almanya Başbakanı Friedrich Merz gelişmeyi “yeni bir dönemin başlangıcı” olarak nitelendirirken, Avrupa Birliği Savunma ve Uzay Komiseri Andrius Kubilius, Avrupa’nın uzaya bağımsız erişiminin önemli ölçüde güçlendiğini belirtti.
- **Temmuz 2026’da, takvim ve mevsim etkilerinden arındırılmış veriler baz alındığında, Almanya’nın ihracatı Haziran 2026’ya kıyasla %0,8, ithalatı ise %5,7 oranında azaldı**. Federal İstatistik Ofisi (Destatis), geçici verilere dayanarak, Temmuz 2025’e kıyasla ihracatın %6,1, ithalatın ise %3,0 oranında arttığını da bildirdi.

Almanya, **Temmuz 2026’da 138,2 milyar avro değerinde mal ihraç ederken 116,9 milyar avro değerinde mal ithal etti**. Böylece dış ticaret dengesi, **Temmuz 2026’da 21,3 milyar avro tutarında fazla verdi**. Dış ticaret fazlası, Haziran 2026’da 15,4 milyar avro, Temmuz 2025’te ise 16,8 milyar avro olarak gerçekleşmişti.

Temmuz 2026’da **Almanya’nın en fazla ihracat yaptığı ülke ABD olmuş**; bu ülkeye yapılan mal ihracatı toplam 14,4 milyar avroya ulaşmıştır. Bu rakam Haziran 2026’ya kıyasla %19,1’lik bir artışı temsil ederken Temmuz 2025 ile karşılaştırıldığında, ise %28,3 oranında bir artış göstermiştir. Temmuz 2026’daki **ithalatın büyük kısmı Çin Halk Cumhuriyeti’nden gerçekleştirildi** ve Çin’den 15,2 milyar avro değerinde mal ithal edildi.

- VDMA, Alman makine şirketlerinin merkezlerinde Ar-Ge yatırımlarını sürdürmelerine rağmen, **Almanya dışındaki Ar-Ge faaliyetlerinin çok daha hızlı büyüdüğüne** dikkat çekti ve bunu Almanya’nın üretim ve inovasyon merkezi konumu açısından açık bir "warning sign" olarak nitelendirdi. Sorunun yalnızca üretimin başka ülkelere kayması olmadığını değerlendirildiği yazıda **araştırma, geliştirme ve dolayısıyla gelecekteki teknolojik yetkinliğin de Almanya dışına kayma riski** tartışıldı. (<https://vdma.eu/en-GB/viewer/-/v2article/render/165379429>)
- **Almanya’da bütçe tartışmaları devam ediyor. Maliye Bakanı Lars Klingbeil** Salı günü yaptığı açıklamada, artan tehditler karşısında savunma harcamalarındaki yükselişi gerekçelendirerek, **Almanya’nın yeni borçlanmaya gitmeden kendini savunamayacağını** ifade etti. **VDMA İcra Direktörü Thilo Brodtmann ise 2027 Federal Bütçesi’nin tek ve net bir önceliğinin olması gerektiğini ve bu önceliğin Almanya’daki yatırım koşullarını iyileştirmek olduğunu dile getirdi**. Daha düşük kurumlar vergisi ve harçlar, daha az bürokrasi, verimli bir altyapı ve istihdam ile üretkenliği destekleyen esnek bir iş gücü piyasası hedeflenmesi gerektiğini belirten Brodtmann, şirketlerin giderek artan bir şekilde yurt dışına yatırım yaptığını, bu eğilimi durdurmak için şirketlerin, Almanya’daki yatırımlarının uzun vadede kazanç sağlayacağına dair güvenceye ihtiyaçları olduğunu ve 2027 bütçesinin gerekli rota değişikliğini başlatmak için bir fırsat sunduğunu ifade etti.
- **Avrupa Komisyonu’nun kamu alımlarına ilişkin yasa önerisine yönelik VDMA’dan yapılan açıklamada**; özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin, Avrupa makine imalat sanayisinin itici

gücünü oluşturduğu, bu işletmelerin kamu ihalelerine daha kolay katılabilmelerinin sağlanması gerektiği ve bunu başarmanın temel yollarından birinin, büyük ölçekli sözleşmeleri daha küçük ve bağımsız kısımlara ayırmak olduğu, bu yöntemin, hem küçük ve orta ölçekli işletmeleri güçlendireceği hem de tedarikçi tabanını genişleteceği belirtildi. Açıklamada ayrıca, Avrupa kamu alımları hukukunda mütekabiliyet ilkesini güvence altına alma zorunluluğu dile getirildi.

- **Ifo'nun iş iklimi göstergesine göre; Almanya elektronik endüstrisindeki iş ortamı ağustos ayında yeniden iyileşti.** Endeks, temmuz ayındaki 10,0 puandan, Mayıs 2023'ten beri en yüksek seviye olan 16,0 puana yükseldi; sektörün ihracat beklentisi -7,6'dan +24,7'ye sıçradı. Ifo uzmanı Klaus Wohlrabe göre, bu gelişmenin arkasındaki ana itici güç dijitalleşme. Veri merkezlerinin genişletilmesi, yapay zekaya yapılan yatırımlar ve müşteri sektörlerindeki otomasyon, sipariş defterleri üzerinde doğrudan etki yarattığını kaydederken bu durumun kısa süreli bir flaş değil, sektörü bir süre daha canlandıracak uzun vadeli yatırımların sonucu olduğunu belirtti.

ABD

- **Kanada; tarım ekipmanları, süt ürünleri, kağıt, ev aletleri ve elektronik ürünler dahil olmak üzere, 27,6 milyar dolar değerindeki ABD menşeli ürünlere %15 ila %50 arasında değişen oranlarda gümrük vergisi getirdi ve mevcut vergileri artırdı.** ABD menşeli çelik, alüminyum ve demir ürünleri ile mobilya ve giyim ürünleri, %50 ile en yüksek vergi oranına tabi tutuldu. Kanada bu hamleyi, kendi ürünlerine (özellikle de "Bölüm 338" kapsamındaki gümrük vergilerinin hedefi olan ürünlere) ABD tarafından uygulanan vergilere karşı "birebir karşılık" niteliğinde bir adım olarak nitelendirdi. Kanada Maliye Bakanlığı, bu önlemlerle yerel pazarda satılan ABD ürünleriyle daha iyi rekabet etmelerini sağlayarak Kanadalı işçileri, üreticileri ve imalatçıları koruyacağını açıkladı.
- **Kanada'nın ABD ürünlerine yönelik misilleme gümrük vergilerinin 8 Eylül'de yürürlüğe girmesinin ardından, ABD bazı ek Kanada mallarına ticaret yasayı getirmeye hazırlanıyor.** ABD Başkanı Donald Trump'ın açıkladığı yeni ürünler arasında alkollü içecekler, bazı süt ürünleri ve motosikletler bulunuyor. Kanada'yı ABD'ye karşı ayrımcılık yapmakla suçlayan Trump, yeni ithalat yasaklarının 29 Eylül'de yürürlüğe gireceğini duyurdu.

Diğer Ülkeler

- **Çin'in ihracatı ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %25 artarak** analistlerin beklentileriyle uyumlu bir seyir izledi. **İthalat ise %28,2 oranında arttı ve ekonomistlerin %30'luk tahmininin altında kalsa da temmuz ayındaki %27,5 seviyesine kıyasla hız kazandı.** Dış ticaret fazlası da temmuz ayındaki 112,5 milyar dolar seviyesinden 119,09 milyar dolara yükseldi. Ağustos ayında Çin'in ABD'ye yönelik sevkiyatları %34,4 oranında büyük bir artış kaydederken, ithalat %17,8 oranında büyüdü.
- **Çin, ekonomik büyümenin yavaşladığı bir dönemde finansal sisteminin gücünü desteklemek ve kredi akışının devamını sağlamak amacıyla ülkedeki en büyük bankalar ile sigorta şirketlerine 45 milyar dolar sermaye aktarma kararı aldı.** Yapılan resmi açıklamalara göre Maliye Bakanlığı, Industrial & Commercial Bank of China, Agricultural Bank of China ve People's Insurance Company of China dahil olmak üzere sekiz finans kuruluşunu yeniden sermayelendirmek amacıyla özel tahvil ihraç edecek. **Ekonomiyi yeniden canlandırma çabalarını hızlandıran Çin yönetimi, 2025'in başından bu yana toplam 500 milyar yuanlık devlet sermaye aktarımı gerçekleştirmişti.**
- **Japonya'nın döviz rezervleri, bakanlık kayıtlarının tutulmaya başlandığı 2000 yılından bu yana en hızlı düşüşü kaydederek ağustos ayında %6,18 oranında gerileyerek 1,207 trilyon dolara düştü.** Maliye Bakanlığı düşüşün nedenini açıklamazken, Japon haber kuruluşu Kyodo News, bir haberinde; düşüşün, yenin değerini desteklemeye yönelik müdahalelerden ve tahvil getirilerindeki keskin yükselişin ardından devlet tahvillerinin değerinde yaşanan kayıptan kaynaklandığını belirtti.

Rezervlerdeki düşüşün yatırımcıları endişelendirip endişelendirmemesi gerektiği sorulduğunda State Street'ten Loo, "Bu düşüş, finansal bir sıkıntıdan ziyade politika hamlelerini yansıtıyor," dedi.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- Türkiye'nin enerji ve sanayide yeşil dönüşüm yatırımlarını desteklemek amacıyla **Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası (TKYB) ile Dünya Bankası arasında yaklaşık 630 milyon dolarlık ek finansman anlaşması imzalandı.** Hazine ve Maliye Bakanlığı **geri ödeme garantisiyle sağlanacak kaynağın** 200 milyon avroluk bölümü güneş, rüzgâr ve batarya depolama yatırımlarına; yaklaşık 400 milyon dolarlık bölümü ise sanayide temiz üretim teknolojileri, enerji ve kaynak verimliliği ile emisyon azaltım projelerine yönlendirilecek. Finansmanın Türkiye'nin 2053 net sıfır hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümü hızlandırması, enerji arz güvenliğini desteklemesi ve sanayinin rekabet gücünü artırması hedefleniyor.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, **"COP31'de dünyaya vereceğimiz en önemli mesajlardan bir tanesi elektrikleşme. Elektrikleşmenin dünyanın iklim değişikliği ile alakalı mücadelesinde de önemli olduğuna inanıyoruz ve Türkiye olarak enerji vizyonumuzu ve planlarımızı yeni elektrik dünyasına göre hazırlıyoruz."** dedi. Bakan Bayraktar, üzerinde çalıştıkları **2040 Türkiye Ulusal Enerji Planını COP31 öncesinde dünyaya ilan etmek istediklerini kaydetti.**
- Türkiye ekonomisinin **2027-2029 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) programı enerji politikaları açısından,** 2026-2028 dönemini kapsayan bir önceki program ile büyük ölçüde paralellik gösterdi. Bununla birlikte **bu yılki program pompaj depolamalı hidroelektrik santraller (PHES) için mevzuat altyapısı çalışmaları yürütülmesine yönelik yeni bir hedef içerdi.** Programda bu çalışmaların ne zaman tamamlanabileceğine yönelik bir zaman hedefi ise yer almadı.
- 5 Eylül 2026 tarih ve 33361 sayılı Resmi Gazete'de Tarım ve Orman Bakanlığınca yayımlanan "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" kapsamında; Türkiye coğrafyasındaki sulak alanların korunması amacı ile **"Milli Sulak Alan Stratejisi" geliştirilecek.** Sulak Alanların Korunması Yönetmeliğine eklenen 39/B maddesine göre strateji Ramsar Stratejik Planına uygun olarak belirlenecek. Stratejinin uygulanma süresi 10 yıl olacak ve bu sürenin sonunda mevcut strateji gözden geçirilerek yenilenecek.

Kaynakça: www.bloomberght.com; www.ekonomim.com; www.dunya.com; www.cnbc.com; www.ekonomim.com; www.vdma.eu; www.bbc.com; www.wto.org; www.reuters.com; www.destatis.de; <https://yesilekonomi.com/>; www.agbi.com; Resmi Gazete; TÜİK; Ticaret Bakanlığı; TİM